

Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20696>

Özet

Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği (EYTLÖYÖ), okul yöneticilerinin teknoloji liderliği standartlarına uygun rolleri yerine getirme konusundaki kişisel yeterlik algılarını ölçmek amacıyla Türkçe'ye uyarlanmış bir ölçektir. Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç (2011) tarafından Türkiye örneklemine kazandırılan bu araç, yöneticilerin dijital çağda öğrenmeyi destekleme, vizyon geliştirme ve profesyonel uygulamalarda mükemmelliği sağlama becerilerine olan inançlarını değerlendirmek için tasarlanmıştır. Ölçek, toplam 21 maddeden ve beş farklı alt boyuttan oluşmaktadır.

Ölçek, yöneticilerin öz yeterlik düzeylerini 5'li Likert ölçeği formatında (1= çok az yeterli, 5= çok yeterli) değerlendirmelerine olanak tanır. Elde edilen sonuçlar, eğitim kurumlarının teknolojik dönüşüm süreçlerinde liderlik kapasitesinin belirlenmesi ve bu alanda ihtiyaç duyulan hizmet içi eğitimlerin planlanması için önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Teknoloji liderliği, öz yeterlik, eğitim yöneticileri, dijital vatandaşlık, vizyoner liderlik, okul yönetimi, uyarlama, yapısall eğitimlik.

Yazarlar

Özge Hacıfazlıoğlu, Şefik Karadeniz, Gökhan Dalgıç

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği alanındaki öz yeterlik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu öz yeterlik algısının belirlenmesi, yöneticilerin okullarında teknolojik yenilikleri uygulama, öğretmenleri destekleme ve tüm paydaşlar için dijital bir öğrenme kültürü oluşturma kapasitelerini değerlendirmeye yardımcı olur.

Ölçek, uyarlama çalışması kapsamında, orijinal İngilizce versiyonun yapısall özelliklerinin Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu test etmek ve böylece Türk eğitim literatürüne standart bir ölçme aracı kazandırmak amacıyla kullanılmıştır.

Yapı

Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği, teknoloji liderliği öz yeterlik yapısını ölçmektedir. Bu yapı, yöneticinin kendisini teknoloji kullanmada, yönetiminde ve eğitimsel süreçlere entegrasyonunda ne kadar yetkin gördüğüne dair inançlarını ifade eder. Ölçek, bu karmaşık yapıyı beş temel alt boyuta ayrılarak detaylı bir analiz sunar:

Vizyoner liderlik: Teknolojik değişimi öngörme ve bu değişimi destekleyecek stratejik bir vizyon oluşturma yeterli.

Dijital ça? öğrenme kültürü: Teknoloji entegrasyonu yoluyla öğrenme ve öğretme süreçlerini dönüştürme ve dijital bir öğrenme ortamı yaratma yeterli.

Profesyonel uygulamada mükemmellik: Teknolojiyi kullanarak yönetimsel görevleri etkinleştirme ve profesyonel gelişim standartlarını yükseltme yeterli.

Sistemati? gelişim: Teknolojik alt yapıların planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve sürdürülmesinde sistem odaklı yaklaşım yeterli.

Dijital vatandaşlık: Güvenli, etik ve yasal teknoloji kullanımı, tercih etme ve dijital vatandaşlık becerilerini modelleme yeterli.

Geçerlik

Hacıfazlıoğlu, Karadeniz ve Dalgıç (2011) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla faktör analizleri kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal ölçeğin kuramsal yapılarının Türkçe örneklemede korunduğunu ve beş alt boyutlu modelin uygun olduğunu göstermiştir. Elde edilen bulgular, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladığı yapıya başarıyla bir şekilde temsil ettiğini desteklemektedir.

Yapılan geçerlik çalışmaları, ölçeğin eğitim yöneticilerinin teknoloji liderliği öz yeterliklerini ölçmek için kavramsal ve istatistiksel açıdan uygun bir araç olduğunu kanıtlamıştır.

Güvenirlik

Uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin iç tutarlılık güvenirlik katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Güvenirlik analizleri, ölçeğin hem genel toplam puanı hem de beş alt boyutu için kabul edilebilir düzeyin oldukça üzerinde değerler vermiştir. Bu yüksek katsayılar, ölçeğin farklı uygulamalarda tutarlı sonuçlar üretebilme yeteneğine sahip olduğunu ve maddeler arasındaki içsel tutarlılığın güçlü olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlar, ölçeğin ölçtüğü teknoloji liderliği öz yeterlik düzeylerinin kararlı ve güvenilir olduğunu, dolayısıyla araştırma veya değerlendirme amaçları için uygun olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği, faktör analizleri sonucunda toplam 21 maddeden ve 5 faktörden (alt boyuttan) oluşan bir yapıya sahiptir. Bu yapı, teknoloji liderliğinin farklı yönlerini başlıca ancak ilişkili faktörler olarak ele almaktadır. Alt boyutların madde dağılımları aşağıdaki gibidir:

Vizyoner liderlik: 3 madde
Dijital ça? öğrenme kültürü: 5 madde
Profesyonel uygulamada mükemmellik: 4 madde
Sistemati? gelişim: 5 madde
Dijital vatandaşlık: 4 madde

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır. Derecelendirme, 1= çok az yeterli ile 5= çok yeterli arasında de?mektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri (Okul Müdürleri ve Müdür Yardımcıları)

Yaş Grubu: Yetkinler

Popülasyon Detayları: Ölçek, genellikle ilk ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan yönetim kadrosu üzerinde uygulanmaktadır.

Test Metodolojisi: Bireysel öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanır. Katılımcılar, teknoloji liderliği ile ilgili belirtilen görevleri yerine getirme konusundaki yeterlik inançlarını derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik algısı, eğitim teknolojileri, liderlik becerileri, okul yönetimi, uyarlama çalışması, psikometrik özellikler, eğitimde dijital dönüşüm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut de?il.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: ohacifazlioglu@bahcesehir.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yayın Adresi: Yayın sorumlusu Özge Hacıfazlıoğlu'dur.

Finansman, Ücret ve Test Yeri

Ölçeğin Türkçe uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çalışması 2011 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle sorumlu yazar Özge Hacıfazlıoğlu ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Hacıfazlıoğlu, Ö., Karadeniz, F. ve Dalgıç, G. (2011). Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz-Yeterlik Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 17(2), 145-166.

Makalenin DergiPark üzerinden erişim adresi: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: egitim-yoneticileri-teknoloji-liderligi-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

Eğitim Yöneticileri Teknoloji Liderliği Öz Yeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

5 Alt boyut ve 21 Madde

Vizyoner liderlik (3 m)

Dijital çağ öğrenme kültürü (5 m)

Profesyonel uygulamada mükemmellik (4 m)

Sistematiik gelişim (5 m)

Dijital vatandaşlık (4 m)